

มารู้จัก รายได้ประชาชาติ กันเถอะ พิมพ์ครั้งที่ 1

ผศ.ดร.ณัฐญา ประไพพานิช
คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มารู้จักรายได้ประชาชาติกันเถอะ

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ห้ามทำการลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้

นอกจากจะได้รับอนุญาต

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2568

จำนวน 100 เล่ม

ราคา 249 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ณัฐญา ประไพพานิช.

มารู้จักรายได้ประชาชาติกันเถอะ.-- กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล กรุ๊ป, 2568. 122 หน้า.

1. รายได้ประชาชาติ. I. ชื่อเรื่อง.

339.32

ISBN 978-616-616-366-7

จัดทำโดย

ผศ.ดร.ณัฐญา ประไพพานิช

จัดจำหน่ายโดย

ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารแว่นแก้ว ซอยจุฬาลงกรณ์ 9 เขตปทุมวัน กทม.10330

พิมพ์ที่

TRIPLEGROUP

บริษัท ทริปเพิ้ล กรุ๊ป จำกัด www.triple-group.co.th

คำนำ

รายได้ประชาชาติ... คืออะไร? มีความสำคัญอย่างไร? เรื่องนี้ดูเหมือนเป็นเรื่องไกลตัวและเข้าใจยาก แต่จริงๆ แล้วรายได้ประชาชาติเปรียบเสมือนหัวใจของเศรษฐกิจของประเทศ รายได้ประชาชาติเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและมีความสำคัญต่อทุกคน เนื่องจากรายได้ประชาชาติมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งหมดในประเทศ ประเทศที่มีรายได้ประชาชาติสูงเปรียบเสมือนคนที่มีเงินถุงในกระเป๋าสตางค์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประเทศเหล่านั้นส่วนใหญ่จะมีทุนทรัพย์ทางการเงินเพียงพอในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา และ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี ประชาชนจึงมีโอกาสนในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ การศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี

หนังสือเล่มนี้จะค่อยๆ กะเทาะเปลือก อธิบาย และลงรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติทีละส่วนๆ ไปเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย โดยเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจกับหลักการพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์กันก่อนในบทแรก ในบทต่อมาจะเข้าสู่เนื้อหาเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ ได้แก่ การคำนวณรายได้ประชาชาติ ส่วนประกอบของรายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติคุณภาพ ทฤษฎีว่าด้วยตัวทวีคูณ ประโยชน์และข้อจำกัดของรายได้ประชาชาติ ตามลำดับ เนื่องจากรายได้ประชาชาติมีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนทุกคนในประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศ การทำความเข้าใจและศึกษาเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจภาพรวมของระบบเศรษฐกิจที่ซับซ้อนและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที อีกทั้งการเข้าใจรายได้ประชาชาติจะเป็นพื้นฐานและมีความสำคัญที่จะเสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สังคมที่ยั่งยืน และการเมืองที่มีความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาของประเทศชาติ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย จากที่อาจจะไม่รู้จักรู้จัก ไม่เข้าใจ หรือไม่เห็นความสำคัญของรายได้ประชาชาติ หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจรายได้ประชาชาติอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนสามารถนำไปคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้ได้ เปรียบเสมือนการช่วยเด็กหัดเดินเราจะค่อยๆ เดินไปด้วยกันทีละก้าวๆ จนวิ่งได้ในท้ายที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนและผู้เขียนตำราวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคที่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค จนผู้เขียนสามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาใช้เป็นหลักในการเขียนและเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ ศานติศาสน์ จากคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศ วัฒนกุล จากสาขาเศรษฐศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย และ รองศาสตราจารย์ ดร.ชยานนท์ ภูเจริญ จากคณะการบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เป็นอย่างสูงที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะทางวิชาการที่มีคุณค่าในการแก้ไขและพัฒนาหนังสือ “มารู้จักรายได้ประชาชาติกันเถอะ” เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคุณชัชดาภา ชุมแสง ที่ช่วยตรวจสอบความเรียบร้อยของหนังสือเล่มนี้ ช่วยตรวจทานแก้ไขตลอดจนออกแบบกราฟและสมการต่างๆด้วยความอุตสาหะ ทำให้หนังสือเล่มนี้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดันสังกัดของผู้เขียนที่ให้ความไว้วางใจ มอบหมายให้ผู้เขียนสอนวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาคมาโดยตลอด จึงเป็นที่มาของการริเริ่มเขียนหนังสือเล่มนี้

ขอขอบคุณเพื่อนและเพื่อนร่วมงาน รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ ตั้งธรรมรักษ์ ที่ยินดีช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเกื้อกูล มอบแต่สิ่งดีๆให้ตลอดมา และขอขอบคุณกัลยาณมิตรที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมดทุกท่าน

เหนือสิ่งอื่นใดผู้เขียนขอขอบคุณครอบครัว ดร. อัสวิน และ น้องณัฐพิณส์ สุทธิวิเชียรโชติ โดยเฉพาะครอบครัวประไพพานิชอันเป็นที่รักอย่างสุดซึ้ง คุณพ่อณ.สมหมาย คุณแม่พันธุ์งาม พี่โม และน้ำเอ๋ ที่คอยให้กำลังใจ คอยสนับสนุนในทุกๆด้าน ทุกๆอย่างด้วยความห่วงใยเสมอมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐญา ประไพพานิช
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.....	1
1.1 เศรษฐศาสตร์คืออะไร?.....	1
1.2 ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์	5
1.3 เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต (PPC).....	6
1.4 ความแตกต่างระหว่างเศรษฐศาสตร์จุลภาคและเศรษฐศาสตร์มหภาค	7
1.5 เป้าหมายของเศรษฐศาสตร์มหภาค	8
บทที่ 2 กระแสการหมุนเวียนของการใช้จ่ายและการผลิต การคำนวณรายได้ประชาชาติ	20
2.1 กระแสการหมุนเวียนของการใช้จ่ายและการผลิต	20
2.1.1 กรณีระบบเศรษฐกิจแบบปิดไม่มีภาครัฐบาล หรือ แบบจำลองแสดง 2 ภาคเศรษฐกิจ	21
2.1.2 กรณีระบบเศรษฐกิจแบบปิดมีภาครัฐบาล หรือ แบบจำลองแสดง 3 ภาคเศรษฐกิจ	22
2.1.3 กรณีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือ แบบจำลองแสดง 4 ภาคเศรษฐกิจ	24
2.2 การวัดค่ารายได้ประชาชาติทำกันอย่างไร?.....	25
2.3 การคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	29
2.3.1 คำนวณจากมูลค่าของสินค้าและบริการ (Product Approach)	30
2.3.2 คำนวณจากรายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิต (Income Approach)	31
2.3.3 คำนวณจากค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการ (Expenditure Approach).....	32
2.3.4 การใช้รายได้ประชาชาติแต่ละรูปแบบ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร?	34
บทที่ 3 ส่วนประกอบของรายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย	37
3.1 รายจ่ายในการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือน.....	37
3.1.1 ปัจจัยกำหนดการบริโภคและการออม	37
3.1.2 สมการการบริโภคและการออม	39
3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภค การออม กับรายได้	41
3.1.4 การเปลี่ยนแปลงการบริโภค.....	44
3.2 รายจ่ายในการลงทุนของภาคธุรกิจภายในประเทศ.....	47
3.2.1 ปัจจัยกำหนดการลงทุนมวลรวม	47
3.2.2 สมการการลงทุน.....	48

3.2.3 การเปลี่ยนแปลงการลงทุนรวม.....	51
3.3 รายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการของภาครัฐ.....	53
3.3.1 บัญชีกำหนดรายจ่ายรัฐบาล.....	53
3.3.2 สมการรายจ่ายรัฐบาล.....	54
3.3.3 การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายรัฐบาล	54
3.3.4 การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายเงินโอน	55
3.3.5 การเปลี่ยนแปลงภาษี.....	55
3.4 รายจ่ายการส่งออกสุทธิ	56
3.4.1 การส่งออก	56
3.4.2 การนำเข้า	58
3.4.3 การส่งออกสุทธิ	62
บทที่ 4 การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติดูสภาพ.....	64
4.1 การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติดูสภาพ.....	65
4.2 การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติดูสภาพในระบบเศรษฐกิจ 3 ภาคเศรษฐกิจ	73
4.3 การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติดูสภาพในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด 4 ภาคเศรษฐกิจ	77
บทที่ 5 ทฤษฎีว่าด้วยตัวทวีคูณ.....	81
5.1 ตัวทวีคูณทำงานอย่างไร?	81
5.2 ตัวทวีคูณในระบบเศรษฐกิจแบบ 2 ภาคเศรษฐกิจ	83
5.3 ตัวทวีคูณในระบบเศรษฐกิจแบบ 3 ภาคเศรษฐกิจ.....	85
5.4 ตัวทวีคูณในระบบเศรษฐกิจแบบ 4 ภาคเศรษฐกิจ	92
5.5 โครงการกระเป๋าเงินดิจิทัล (Digital Wallet) กับ ตัวทวีคูณ.....	93
บทที่ 6 บทสรุป	96
6.1 ความขัดแย้งของการประหยัด	96
6.2 ประโยชน์ของรายได้ประชาชาติ	99
6.3 ข้อจำกัดของการใช้รายได้ประชาชาติเป็นเครื่องมือวัดและวิเคราะห์กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	100
บรรณานุกรม	104

ดัชนีคำค้น	109
ประวัติผู้เขียน	112

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1.1 เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต (PPC).....	7
ภาพที่ 1.2 อัตราการเจริญเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP Growth)	8
ภาพที่ 1.3 อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate).....	10
ภาพที่ 1.4 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Labour Force Participation Rate)	11
ภาพที่ 1.5 ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI): YoY Growth.....	14
ภาพที่ 1.6 ดัชนีราคาผู้ผลิต (Producer Price Index: PPI): YoY Growth.....	15
ภาพที่ 1.7 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ (Exchange Rate Against USD).....	17
ภาพที่ 1.8 ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient)	18
ภาพที่ 2.1 กระแสหมุนเวียนกรณีระบบเศรษฐกิจแบบปิดไม่มีภาครัฐบาล	21
ภาพที่ 2.2 กระแสหมุนเวียนกรณีระบบเศรษฐกิจแบบปิดมีภาครัฐบาล	23
ภาพที่ 2.3 กระแสหมุนเวียนกรณีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด	24
ภาพที่ 3.1 เส้นการบริโภค	41
ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างเส้นการบริโภค	43
ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างเส้นการออม.....	44
ภาพที่ 3.4 การเคลื่อนที่บนเส้นการบริโภคและการออม	45
ภาพที่ 3.5 การเคลื่อนย้ายของเส้นการบริโภคและการออม.....	46
ภาพที่ 3.6 เส้นการลงทุนโดยอัตโนมัติ หรือการลงทุนแบบอิสระจากรายได้.....	50
ภาพที่ 3.7 เส้นการลงทุนแบบจงใจ	51
ภาพที่ 3.8 การเคลื่อนที่บนเส้นการลงทุนมวลรวม.....	52
ภาพที่ 3.9 การเคลื่อนย้ายของเส้นการลงทุนมวลรวม	52
ภาพที่ 3.10 การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายรัฐบาล.....	54

ภาพที่ 3.11 การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายเงิน โอน	55
ภาพที่ 3.12 การเปลี่ยนแปลงภาษี	55
ภาพที่ 3.13 เส้นการเก็บภาษีอัตราคงที่จากรายได้	56
ภาพที่ 3.14 การเปลี่ยนแปลงการส่งออก	57
ภาพที่ 3.15 เส้นการนำเข้า	60
ภาพที่ 3.16 การเคลื่อนที่บนเส้นการนำเข้า	61
ภาพที่ 3.17 การเคลื่อนย้ายของเส้นการนำเข้า	62
ภาพที่ 3.18 การส่งออกสุทธิ	62
ภาพที่ 4.1 รายได้ประชาชาติดุลยภาพ	66
ภาพที่ 4.2 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 2 ภาค โดยวิธี Income Expenditure Approach.....	71
ภาพที่ 4.3 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 2 ภาค โดยวิธีส่วนร่วมไหลเท่ากับส่วนอัดฉีด.....	71
ภาพที่ 4.4 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 3 ภาค โดยวิธี Income Expenditure Approach.....	76
ภาพที่ 4.5 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 3 ภาค โดยวิธีส่วนร่วมไหลเท่ากับส่วนอัดฉีด.....	76
ภาพที่ 4.6 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 4 ภาค โดยวิธี Income Expenditure Approach.....	78
ภาพที่ 4.7 รายได้ประชาชาติดุลยภาพระบบเศรษฐกิจ 4 ภาค โดยวิธีส่วนร่วมไหลเท่ากับส่วนอัดฉีด	78
ภาพที่ 4.8 การหารายได้ดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด กรณีที่การส่งออกสุทธิเท่ากับศูนย์	79
ภาพที่ 4.9 การหารายได้ดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด กรณีที่การส่งออกสุทธิมากกว่าศูนย์.....	79
ภาพที่ 6.1 ความขัดแย้งของการประหยัด กรณีการลงทุนแบบอิสระและการลงทุนมวลรวมแบบชักจูง	97
ภาพที่ 6.2 ช่วงห่างการเพื่อและช่วงห่างการผิด	98

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 ความเป็นไปได้ในการผลิต (PPC)	6
ตารางที่ 2.1 สรุปส่วนรั่วไหลและส่วนอัดฉีด.....	25
ตารางที่ 2.2 การคำนวณมูลค่าเพิ่มของการผลิตเม็ดอัลมอนต์อบแห้ง	31
ตารางที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภค การออม กับรายได้ที่ใช้จ่ายได้	43
ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างการคำนวณแนวโน้มส่วนเปลี่ยนแปลงในการลงทุน	49
ตารางที่ 3.3 ตัวอย่างการคำนวณการส่งออกสุทธิ.....	63
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ระดับรายได้ประชาชาติดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจ 2 ภาค	70
ตารางที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ประชาชาติดุลยภาพเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการลงทุน.....	72
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ระดับรายได้ประชาชาติดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจ 3 ภาค.....	75
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ระดับรายได้ประชาชาติดุลยภาพในระบบเศรษฐกิจ 4 ภาค.....	77
ตารางที่ 5.1 กระบวนการทำงานของตัวทวิคูณ (หน่วย: ล้านบาท).....	82

บทที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

บทแรกของหนังสือ “มารู้จักรายได้ประชาชาติกันเถอะ” ผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ซึ่งครอบคลุมความหมายของเศรษฐศาสตร์ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต ความแตกต่างระหว่างเศรษฐศาสตร์จุลภาคกับมหภาค และเป้าหมายหลักของเศรษฐศาสตร์มหภาค

1.1 เศรษฐศาสตร์คืออะไร?

เคยสงสัยหรือไม่ว่าทำไมใครๆถึงบอกว่า “เศรษฐศาสตร์” นั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีความสำคัญ โดยทั่วไปแล้วเมื่อกล่าวถึงคำว่าเศรษฐศาสตร์ ผู้อ่านหลายคนคงนึกถึงแต่กราฟและตัวเลข แต่ในความเป็นจริงนั้นเศรษฐศาสตร์อยู่ใกล้ตัวกว่าที่คิด ดังคำกล่าวที่ว่า “เศรษฐศาสตร์” อาจเป็นคำที่ไม่คุ้นหูแต่เราล้วนคุ้นเคย

ผู้อ่านอาจเกิดความสงสัยว่าเศรษฐศาสตร์เกิดขึ้นมาได้อย่างไร เศรษฐศาสตร์มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก คือ Oikonomos ซึ่งมีความหมายว่า ผู้จัดการครัวเรือน เศรษฐศาสตร์เริ่มมาจากการจัดการภายในครัวเรือนหรือบ้าน ครัวเรือนถือเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในการอยู่ร่วมกันของสังคมมนุษย์ ภายในครัวเรือนมีเรื่องให้ต้องเลือกและตัดสินใจมากมาย เศรษฐศาสตร์จึงเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสรรทรัพยากรต่างๆที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับสมาชิกในครัวเรือนแต่ละคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด (แมนคิว, 2562) ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน เช่น การจัดสรรให้ครัวเรือนมีรายรับมากกว่ารายจ่ายเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินหรือยามเกษียณอายุ โดยการวางแผนการออม การลงทุน และค่าใช้จ่ายต่างๆด้วยหลักการและเหตุผล ในการดำเนินชีวิตของทุกคนในแต่ละวันมักจะประสบปัญหาการขาดแคลนและทางเลือกอยู่ตลอดเวลา เศรษฐศาสตร์จึงเป็นสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวันและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว เพราะการมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากรแต่ความต้องการของมนุษย์นั้นมีไม่จำกัดทำให้เกิดการเลือกและการตัดสินใจ และนั่นจึงเป็นที่มาของวิชาเศรษฐศาสตร์

คำนิยามของวิชาเศรษฐศาสตร์มีไว้มากมายจากนักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน แต่สามารถจัดเป็นกลุ่มได้ 2 กลุ่มหลักๆนั่นคือ กลุ่มที่ 1 นิยามเศรษฐศาสตร์ในความหมายที่ให้ความสำคัญกับการอยู่ดีกินดีทางวัตถุของมนุษย์ กลุ่มที่ 2 นิยามเศรษฐศาสตร์ในความหมายที่เน้นความจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ (กฤตยา คติรังสรรค์สุข, 2559)

ตัวอย่าง นักเศรษฐศาสตร์ที่มีอิทธิพลในแนวความคิดของกลุ่มที่ 1 คือ อัลเฟรด มาร์แชลล์ (Alfred Marshall) กล่าวไว้ว่า

“Political Economy or Economics is a study of mankind in the ordinary business of life, it examines that part of individual and social action which is most closely connected with the attainment and with the use of the material requisites of well-being”

“เศรษฐศาสตร์ คือ การศึกษาการดำรงชีวิตตามปกติของมนุษย์ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและสังคมซึ่งพิจารณาเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งถึงการบรรลุความอยู่ดีกินดีในด้านวัตถุ”

ตัวอย่างนักเศรษฐศาสตร์ที่โด่งดังในกลุ่มที่ 2 คือ พอล เอ. แซมมวลสัน (Paul A. Samuelson) กล่าวว่าไว้ว่า

“Economics is the study of how men and society choose, with or without the use of money, to employ scarce productive resources to produce various commodities overtime and distribute them for consumption, now and in the future, among various people and groups in society”

“เศรษฐศาสตร์ คือ การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการที่มนุษย์และสังคม จะโดยมีการใช้เงินหรือไม่ก็ตาม ตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัดไปในการผลิตสินค้าและบริการชนิดต่างๆเป็นเวลาต่อเนื่อง และจำหน่ายแจกจ่ายสินค้าและบริการเหล่านั้นไปยังกลุ่มบุคคลต่างๆในสังคมเพื่อการบริโภคทั้งในปัจจุบันและอนาคต”

ในปัจจุบันนี้นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ยอมรับคำนิยามในกลุ่มที่ 2 ก่อนข้างมากและใช้กันอย่างแพร่หลายมากกว่ากลุ่มที่ 1 ซึ่งจากคำนิยามข้างต้นของทั้ง 2 กลุ่มสามารถสรุปได้ว่า

เศรษฐศาสตร์ คือ ศาสตร์หรือวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (Limited Resources) เพื่อผลิตสินค้าและบริการ (Goods and Services) เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ที่ไม่จำกัด (Unlimited Wants) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การที่มีความต้องการไม่จำกัดแต่ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดจึงทำให้เกิดความขาดแคลนในสินค้าและบริการ (Scarcity) และนั่นทำให้เกิดการเลือก (Choices) จะเห็นได้ว่าจากความหมายนี้เศรษฐศาสตร์จะประกอบไปด้วย 3 คำที่สำคัญ ได้แก่ 1.ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด 2.สินค้าและบริการ และ 3.ความต้องการที่ไม่จำกัด ซึ่งสามารถขยายความได้ดังนี้

1. ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (Limited Resources) หมายถึง สิ่งที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ เรียกอีกอย่างว่า ปัจจัยการผลิต (Factors of Production) ซึ่งหมายความรวมถึงทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ที่ดิน (Land) แรงงาน (Labor) ทุน (Capital) และ ผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

1) ที่ดิน (Land) ได้แก่ ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆทั้งหมด ทั้งบนดินและใต้ดิน เช่น แหล่งน้ำ ป่าไม้ น้ำมัน แร่ธาตุ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้นเองไม่ได้ แต่สามารถปรับปรุงคุณภาพของทรัพยากรได้บ้าง เช่น การปรับปรุงที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผลตอบแทนจากการใช้ที่ดิน เรียกว่า ค่าเช่า (Rent)

2) แรงงาน (Labor) หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการออกแรงกาย หรือการใช้สมอง สติปัญญาในการผลิตสินค้าและบริการ แรงงานสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ (1). แรงงานที่มีทักษะ